

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Bijlage behorende bij
corr.nr. 2009/958

Datum

26 FEB. 2009

Ons kenmerk 2009-2663

Onderwerp Wet milieubeheer; richtlijnen m.e.r. warmtekrachtcentrale Corus Staal B.V.

Directie Corus Staal B.V.
Postbus 10000
1970 CA IJMUIDEN

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen :	4 MAART 2009
nummer	
dossier	2172-36
kopie naar :	Wv

96

Bezoekadres
Houtplein 33
Haarlem

Postadres
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Tel (023) 514 3143

Directie Subsidies, Handhaving en Vergunningen

Bijlage(n)

VERZONDEN - 3 MAART 2009

Behandeld door R. de Vogel

Telefoon (023) 514 31 26

Uw kenmerk

E-mail vogelr@noord-holland.nl

RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Noord-Holland

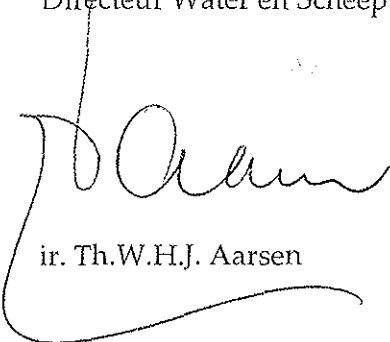
Geachte directie,

Hierbij ontvangt u de richtlijnen ex. artikel 7.15 van de Wet milieubeheer voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de nieuw te bouwen warmtekrachtcentrale binnen uw inrichting te Velsen-Noord (vestiging IJmuiden).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

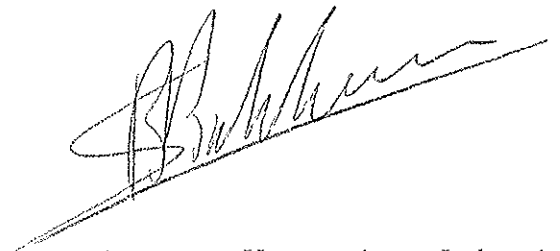
Hoogachtend,

Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
namens deze,
Directeur Water en Scheepvaart

ir. Th.W.H.J. Aarsen

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

unitmanager Vergunningen Industrie
ing. S.B. Bakker

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Dit document is als volgt ingedeeld:

A Aanleiding.....	4
B Procedure.....	4
C Adviezen en inspraakreacties.....	6
D Richtlijnen voor het milieueffectrapport	7
1. Hoofdpunten voor het MER	7
2. Achtergrond en besluitvorming	8
Achtergrond en doel.....	8
Beleidskader.....	9
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	9
Voorgenomen activiteit.....	9
Alternatieven	10
Meest milieuvriendelijk alternatief.....	11
Referentie.....	12
4. Milieuaspecten	12
Algemeen	12
Energierendement.....	12
Luchtkwaliteit.....	12
Koelwater	14
Natuur.....	15
Externe Veiligheid.....	18
Klimaat.....	19
Geluid	19
5. Overige inhoudsvereisten	19
Vergelijking van alternatieven	19
Leemten in informatie	19
Evaluatieprogramma.....	20
Samenvatting, vorm en presentatie.....	20
BIJLAGE Lijst van begrippen en afkortingen	21

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Dit document is als volgt ingedeeld:

A Aanleiding.....	4
B Procedure.....	4
C Adviezen en inspraakreacties.....	6
D Richtlijnen voor het milieueffectrapport	7
1. Hoofdpunten voor het MER	7
2. Achtergrond en besluitvorming	8
Achtergrond en doel.....	8
Beleidskader.....	9
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	9
Voorgenomen activiteit	9
Alternatieven	10
Meest milieuvriendelijk alternatief.....	11
Referentie.....	12
4. Milieuaspecten	12
Algemeen	12
Energierendement.....	12
Luchtkwaliteit.....	12
Koelwater	14
Natuur.....	15
Externe Veiligheid.....	18
Klimaat.....	19
Geluid	19
5. Overige inhoudsvereisten	19
Vergelijking van alternatieven	19
Leemten in informatie	19
Evaluatieprogramma.....	20
Samenvatting, vorm en presentatie.....	20
BIJLAGE Lijst van begrippen en afkortingen	21

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

A Aanleiding

Corus Strip Products IJmuiden, onderdeel van Corus Staal B.V. (verder Corus), heeft het voornemen om een warmtekrachtcentrale te bouwen en te exploiteren op haar locatie te IJmuiden (Velsen-Noord). De op productiegassen gestookte eenheid zal een vermogen gaan leveren van maximaal 600 MWe. Hiervoor worden bij de bevoegde instanties, Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en de Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland¹, milieuvergunningen aangevraagd.

Met een capaciteit van meer dan 300 MWth valt deze activiteit onder categorie 22.1 van bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage. Dit betekent dat voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunningen de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) moet worden gevolgd. Het milieueffectrapport (MER) zal worden opgesteld ten behoeve van de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer (Wm), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) en de Wet op de waterhuishouding (Wwh).

Op 8 oktober 2008 ontvingen wij van Corus, bij ons ingeboekt onder nummer 2008/59737 de startnotitie als bedoeld in artikel 7.12, eerste lid, van de Wet milieubeheer. De startnotitie voldoet aan de inhoudsvereisten van de Regeling startnotitie milieueffectrapportage van 27 juni 1985 (85/337/EEG).

B Procedure

Met betrekking tot de totstandkoming van de richtlijnen voor het te vervaardigen MER is toepassing gegeven aan hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn het bevoegd gezag voor vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer. Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland is namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat bevoegd gezag voor vergunningverlening ingevolge de Wet verontreiniging

---

¹ De Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland treedt hierbij op namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

oppervlaktewateren en de Wet op de waterhuishouding. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn het coördinerend bevoegd gezag.

Bij brief van 15 oktober 2008 onder kenmerk 2008-60838 hebben wij de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER).

Bij brief van 15 oktober 2008 onder kenmerk 2008-60838 hebben wij tevens de volgende wettelijke adviseurs als bedoeld in de Wet milieubeheer, verzocht ons van advies te dienen met betrekking tot de inhoud van de richtlijnen:

- het College van Burgemeester en Wethouders van Velsen;
- het College van Burgemeester en Wethouders van Beverwijk;
- de Milieudienst IJmond;
- de Inspecteur van het Inspectoraat-Generaal VROM, Regio Noord-West;
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Volksgezondheid, Directie Regionale Zaken vestiging West;
- Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten.

Als betrokken overheidsorgaan als bedoeld in de Wet milieubeheer hebben wij het College van Burgemeester en Wethouders van Beverwijk verzocht mee te denken omtrent de inhoud van de richtlijnen.

De m.e.r.-procedure is gestart op 16 oktober 2008 met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant en de lokale dagbladen "het Nieuwsblad IJmuiden" en het "Nieuwsblad de Kennemer". Daarbij werd een ieder in de gelegenheid gesteld mee te denken en opmerkingen te maken over deze richtlijnen. De startnotitie heeft van 17 oktober 2008 tot en met 28 november 2008 ter inzage gelegen.

De inhoud van het MER dient minimaal te voldoen aan het gestelde in artikel 7.10 lid 1 van de Wm².

---

² Zie de adviezen van Milieudienst IJmond (nr. 1) en VROM-inspectie (nr. 1).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

C Adviezen en inspraakreacties

Wij ontvingen de volgende adviezen en inspraakreacties.

Nr.	Datum reactie	Datum ontvangst	Persoon of instantie	Plaats
1	25-11-2008	26-11-2008	Milieudienst IJmond	Beverwijk
2	27-11-2008	27-11-2008	Dorpsraad Wijk aan Zee	Wijk aan Zee
3	3-12-2008	5-12-2008	VROM Inspectie, Regio Noord-West	Haarlem
4	18-12-2008	19-12-2008	Commissie voor de milieueffectrapportage	Utrecht

Het bevoegd gezag kan bepalen of en zo ja op welke wijze de adviezen worden opgenomen in de Richtlijnen. De adviezen hoeven, buiten het gestelde in deze Richtlijnen, verder niet door initiatiefnemer opgevolgd te worden.

Het advies van de Commissie voor de milieueffect-rapportage is vrijwel integraal overgenomen en heeft als basis gediend voor de onderhavige richtlijnen. De ingediende reacties zijn in de richtlijnen verwerkt (zie voetnoten bij de tekst). Door middel van onderstaande reacties op de adviezen is aangegeven welke reacties niet in deze richtlijnen zijn verwerkt.

Het advies van de Milieudienst IJmond bestaat uit 7 aspecten. Deze aspecten zijn verwerkt in deze richtlijnen met uitzondering van het verzoek om onderzoek naar het onttrekken van waterstof aan de in te zetten gassen en het benutten van de waterstof als brandstof³. Voorgaande valt ons inziens buiten het kader van het initiatief en kan niet van de initiatiefnemer geëist worden. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat het aspect met betrekking tot de voorkeursvolgorde voor afvalwater aan de orde komt bij het opstellen van de Wm- en Wvo-vergunning, maar geen onderdeel uitmaakt van het MER⁴.

³ Zie advies van Milieudienst IJmond (nr. 3)

⁴ Zie advies van Milieudienst IJmond (nr. 7)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Het advies van de Dorpsraad Wijk aan Zee bestaat eveneens uit 7 aspecten. De aspecten zijn verwerkt in de Richtlijnen met uitzondering van de algemene opmerkingen onder nr. 1 en nr. 7 in het advies en met uitzondering van het inpassen van emissies binnen de vastgestelde Wm-vergunning van Corus⁵. De huidige Wm-vergunning van Corus is vastgesteld op basis van de situatie bij Corus zonder warmtekrachtcentrale. Door uitbreiding van de inrichting met de nieuwe centrale kunnen dus aangepaste en ruimere emissiegrenswaarden (ook voor SO₂) voor de gehele inrichting van Corus worden opgesteld. Deze emissies zullen huidige emissies bij de elektriciteitscentrales van Nuon gaan vervangen, voor zover het het verstoken van de productieassen van Corus betreft. Voorgaande zal worden meegenomen bij het opstellen van de Wm- en Wvo-vergunningen.

Het advies van de VROM-Inspectie bestaat uit 8 aspecten. Al deze aspecten zijn verwerkt in de Richtlijnen.

Daarnaast wordt door ons het volgende opgemerkt:

1. In hoofdstuk 4 is door Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland een verwijzing naar de gewenste beoordelingssystematiek voor het milieuaspect koelwater opgenomen.
2. In hoofdstuk 4 is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een nadere beschrijving voor het milieuaspect geluid opgenomen.
3. In hoofdstuk 4 is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland voor het milieuaspect externe veiligheid een nadere beschrijving opgenomen.

D Richtlijnen voor het milieueffectrapport

1. Hoofdpunten voor het MER

De volgende punten vormen essentiële informatie in het milieueffectrapport:

- een uitwerking van de achtergrond en het doel van de bouw van de nieuwe energiecentrale;
- een toelichting op het elektrisch en overall energetisch rendement van de centrale;

---

⁵ Zie advies van de Dorpsraad Wijk aan Zee (nr. 3 en 5)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

- een kwantificering van de uitstoot van de luchtverontreinigende stoffen, zoals fijnstof⁶, NO_x, SO₂, NH₃ en zware metalen, en de gevolgen van deze uitstoot voor de luchtkwaliteit en de voor vermisting en verzuring gevoelige natuur; bij de kwantificering dient ook het Worst Case Scenario beschouwd te worden en kan gebruik gemaakt worden van ranges; tevens dienen bij de kwantificering maatregelen meegewogen te worden.
- de wijze waarop koelwaterinname en -lozing plaatsvindt en de effecten daarvan op het waterleven in de buitenhaven en het Noordzeekanaal;
- een publieksvriendelijke samenvatting van het MER, voorzien van overzichtelijk en 'leesbaar' kaartmateriaal. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

Het MER dient minimaal een uitwerking van de aspecten te bevatten die in de startnotitie zijn aangegeven. In de volgende hoofdstukken is aangegeven welke informatie meer in het bijzonder in het MER moet zijn opgenomen.

2. Achtergrond en besluitvorming

Achtergrond en doel

Het MER dient een nadere uitwerking te bevatten van de achtergrond en doel van het project⁷. In het MER dient te zijn beschreven wat de minimale behoefte is aan stoom en elektriciteit onder normale omstandigheden en in het geval van een noodsituatie. Ook dient aangegeven te zijn hoe en in welke mate daarin met het voornemen kan worden voorzien.

Tevens dient beschreven te zijn hoeveel capaciteit⁸ van de beoogde nieuwe centrale dient ter vervanging van verouderde bestaande eigen capaciteit, ter vervanging van (deels verouderde) capaciteit van derden (Nuon) en voor de nuttige toepassing van de toegenomen hoeveelheid productiegas⁹.

---

⁶ PM₁₀ en PM_{2,5}

⁷ Het uitgangspunt is volgens de startnotitie om de hoeveelheid beschikbare productiegassen die vrijkomen bij de productie van staal, volledig en optimaal te benutten voor de productie van elektriciteit en stoom voor eigen gebruik.

⁸ Het betreft capaciteit die noodzakelijk is voor het verstoken van een zo groot mogelijk deel van het productiegas.

⁹ Zie tevens het advies van Milieudienst IJmond (nr.1) en van de VROM-inspectie (nr. 2)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Het is wenselijk om de doelen zo te beschrijven dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

Beleidskader

In het MER dient het relevante beleid en de wet- en regelgeving beschreven te zijn. Naast de wet- en regelgeving en het beleid dat al is genoemd in de startnotitie dient in het MER ook aandacht te zijn besteed aan het volgende:

- IPPC-richtlijn en de bijbehorende BREF's¹⁰;
- NeR oplegnotitie 'best beschikbare technieken voor grote stookinstallaties';
- BEES en de Wet luchtkwaliteit;
- Natuurbeschermingswet 1998;
- Flora- en faunawet;
- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- Kaderrichtlijn Water;
- Beheerplan voor de Rijkswateren waarin de ecologische doelen voor de buitenhaven en het Noordzeekanaal zijn opgenomen;
- Wet geluidhinder (Wgh);
- Nationale adaptatiestrategie en beleid voor de reductie van broeikasgas.

In het MER moet zijn aangegeven welke concrete randvoorwaarden voor het project voortkomen uit het in dit hoofdstuk beschreven kader.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

Voorgenomen activiteit

Het voornemen betreft de bouw en exploitatie van een productiegasgestookte warmtekrachtcentrale van maximaal 600 MWe en een maximale stoomproductie van circa 160 ton/uur op 15 bar en circa 160 ton/uur op 62 bar. In het MER dient het volgende nader te worden uitgewerkt:

- het te verwachten energetisch rendement (elektrisch en warmte) bij diverse realistische brandstofsamenstellingen en onder verschillende realistische

---

¹⁰ Zie tevens de adviezen van Milieudienst IJmond (nr. 2) en Dorpsraad Wijk aan Zee (nr.2 en 4).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

- brandstofbeschikbaarheid-scenario's. Dit dient te zijn gemotiveerd aan de hand van massa- en energiebalansen;
- de (gemiddelde) samenstelling van de verschillende brandstofmixen en de gevolgen daarvan voor de emissies¹¹;
  - de voorbehandeling (reiniging) van de productiegassen en de samenstelling ervan voordat ze in de warmtekrachtcentrale verbrand worden, en de effecten van deze voorbehandeling. Ook dienen de mogelijkheden om deze gassen na de huidige voorbehandeling nog verder te reinigen te zijn beschreven alsmede hoe wordt omgegaan met de stoffen die vrijkomen bij de voorbehandeling;
  - de voorzieningen om de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen (met name fijnstof, NO_x en andere vermestende en verzurende stoffen, en zware metalen) te beperken. De uitstoot van luchtverontreinigende stoffen dient te zijn aangegeven per kWh_{th} en in mg/ Nm³. Tevens dienen de totale emissies (vrachten) op uur- en jaarbasis te zijn aangegeven;
  - de koelwaterinname en lozing, waarbij met behulp van duidelijk kaartmateriaal van de in- en uitlaatpunten dient te zijn aangegeven;
  - de hoeveelheid uitstoot van CO₂ van zowel het voorgestelde initiatief als van de mogelijke alternatieve installaties (zie volgende paragraaf) bij diverse realistische stoom- en elektriciteitsproductie-scenario's;
  - de mogelijkheden om de installatie 'CO₂-capture ready' te bouwen, mede aan de hand van de mogelijkheden/ ruimte voor CO₂-afscheiding, de opslag en het transport, de alternatieven voor nuttig gebruik, de milieurisico's daarvan en de mogelijkheden om deze risico's te verkleinen¹².

Alternatieven

Blijkens de startnotitie bestaat het voorkeursalternatief uit een configuratie waarin het productiegas wordt verstoekt in een drietal ketelstoomturbine-eenheden. Daarnaast worden in de startnotitie alternatieve energieopwekkingsconcepten genoemd, namelijk:

- stoomketels zonder warmtekrachtkoppeling;
- STEG-eenheden met warmtekrachtkoppeling;
- STEG-eenheden zonder warmtekrachtkoppeling.

---

¹¹ Zie tevens de adviezen van de VROM-inspectie (nr.3 en 4)

¹² Zie tevens het advies van de VROM-inspectie (nr.6)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Het MER dient een toelichting te bevatten op de bovengenoemde energieconcepten. Aangegeven dient te zijn hoe de verschillende concepten scoren op relevante milieucriteria en op de aspecten die in de startnotitie en in deze richtlijnen zijn genoemd (economische aspecten, technische aspecten en locatieaspecten). Tenslotte dient te zijn gemotiveerd waarom is gekozen voor het voorkeursalternatief (stoomketels met warmtekrachtkoppeling). Daarbij dient in het bijzonder te zijn ingegaan op het energierendement en andere milieuaspecten¹³.

In het MER dient te zijn aangegeven welke overwegingen hebben geleid tot de keuze van de locatie van de centrale en de locatie van de koelwaterinname en – lozing¹⁴.

Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen;
- technisch realiseerbaar zijn.

In het mma dienen in ieder geval de volgende aspecten te zijn opgenomen:

- maximalisering van het elektrisch en totaal energetisch rendement;
- minimalisering van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen, waaronder rookgasdenitrificatie;
- mogelijkheden tot CO₂-afvang, -opslag en levering aan derden;
- minimalisering van de hoeveelheid koelwater en de warmtelozing;
- maximale reductie van vissterfte door koelwaterinname en warmtelozing;
- minimalisering van de geluidemissie.

Het mma dient hierbij integraal uitgewerkt te worden en niet per deelonderwerp. Het verwachte draagvlak of een eerder vastgelegd budget mogen geen argumenten zijn om oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen buiten beschouwing te laten bij de ontwikkeling van een mma.

---

¹³ Zie tevens het advies van de VROM-inspectie (nr.7)

¹⁴ Zie tevens het advies van de VROM-inspectie (nr.8)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Referentie

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, dient als referentie voor de beschrijving van de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de nieuwe warmtekrachtcentrale wordt gerealiseerd. Hierbij dient te zijn uitgegaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover al besloten is.

Voor onderlinge vergelijking dienen de milieueffecten van alle alternatieven in het MER volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau beschreven te worden.

4. Milieuaspecten

Algemeen

De milieugevolgen van het voornemen en de verschillende alternatieven dienen in het MER helder te zijn beschreven. Indien relevant dienen de effecten te zijn beschreven bij zowel de normale bedrijfsomstandigheden als bij afwijkingen daarvan (opstart, storing, uit bedrijf name).

Energierendement

In het MER dient het aspect energierendement volgens de IPPC-richtlijn en de betreffende BREF's nader te zijn uitgewerkt. De mogelijkheden voor het optimaliseren van het netto energierendement dienen te zijn beschreven. Daarbij gaat het zowel om technische mogelijkheden als mogelijkheden voor optimalisatie van het warmtegebruik, waaronder het gebruik van restwarmte¹⁵ en stoom.

Luchtkwaliteit

Emissies

Het MER dient voor de verschillende realistische brandstofbeschikbaarheids-scenario's een beschrijving te bevatten van de emissies van de relevante stoffen, met name fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), NH₃, NO_x, SO₂ en zware metalen voor zowel

---

¹⁵ Zie tevens het advies van de Dorpsraad Wijk aan Zee (nr. 6)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

de autonome ontwikkeling als de verschillende alternatieven, onafhankelijk van de vraag of er sprake zal zijn van overschrijding van grenswaarden¹⁶.

De emissies dienen te zijn beschreven in zowel emissieconcentraties als de vrachten in jaar- en daggemiddelden en te zijn getoetst aan het BEES, aan de BREF Grote Stookinstallaties en overige BREF's met soortgelijke toegepaste technieken. Ook dient te zijn ingegaan op de frequentie van het affakkelen en de luchtverontreinigende stoffen die hierbij vrijkomen.

Immissies

In het MER dienen de gevolgen van de verschillende alternatieven voor de luchtkwaliteit te zijn beschreven in jaar- en daggemiddelden¹⁷, onafhankelijk of er sprake zal zijn van overschrijding van grenswaarden. Hierbij dienen de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer te zijn gevolgd en gebruik te zijn gemaakt van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007).

De gevolgen voor de luchtkwaliteit dienen als volgt te zijn weergegeven:

- op kaart de ligging en grootte van luchtconcentratiecontouren;
- de hoogste concentraties binnen de eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen, de ligging daarvan ten opzichte van de concentratiecontouren en de eventuele overschrijdingsgebieden;
- de mate van overschrijding van grenswaarden.

Ook van de overige stoffen uit de Wm dient het MER een toetsing te bevatten van de concentraties van deze stoffen aan de grens- en richtwaarden¹⁸.

Depositie

In het MER dient voor de Natura 2000-gebieden in het studiegebied de relatieve bijdrage van de alternatieven aan de depositie van de verzurende en vermistende stoffen NH₃, NO_x en SO₂ te zijn beschreven, waarbij de depositiecontouren op kaart zijn weergegeven. Aangegeven dient te zijn welk rekenmodel is gebruikt en wat de (on)nauwkeurigheid is van de berekeningen.

---

¹⁶ Zie tevens het advies van de Milieudienst IJmond (nr.4) en de adviezen van de VROM-inspectie (nr.3 en 5)

¹⁷ Voor fijnstof

¹⁸ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen. Grenswaarden voor SO₂, CO, Pb en benzeen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Aangegeven dient te zijn met welke emissiebeperkende maatregelen de depositie wordt beperkt.

Koelwater

In het MER dient de koelwaterlozing te zijn beschreven en te zijn beoordeeld met behulp van de BREF-koeling¹⁹, LBOW-beoordelingssystematiek warmtelozingen (2005)²⁰ en de CIW-emissie-immissie beoordelingssystematiek voor stoffen en preparaten (2000)²¹. Aanvullend dient hierbij gebruik te zijn gemaakt van de Handreiking Koelwater van de Inspectie Verkeer en Waterstaat uit 2005²².

Rekening dient te zijn gehouden met accumulatieve (recirculatie) effecten die kunnen ontstaan als gevolg van naburige thermische lozingen. Bij het criterium mengzone dient te zijn aangegeven of de beoordeling plaatsvindt op basis van een kritische situatie voor oppervlaktewater dan wel op basis van een actuele situatie voor oppervlaktewater.

De mengzone dient bepaald te zijn door middel van 3D-modellering²³. De 3D-modellering dient te worden gerapporteerd conform de uitgangspunten zoals deze staan genoemd in de "Richtlijnen voor de rapportage van 3D modelsimulaties"²⁴. De achtergrondtemperatuur van het ontvangende waterlichaam dient te zijn aangegeven evenals de seizoensfluctuaties, de trends en de onduidelijkheden daarin.

Een locatiespecifieke uitwerking van de gevolgen van inname en lozing mag zich niet beperken tot de buitenhaven zelf, maar dient ook (cumulatief gezien) een beschrijving en beoordeling van de eventuele gevolgen voor (het ecosysteem van) het Noordzeekanaal moeten omvatten.

---

¹⁹ Reference Document on the Application of Best Available Techniques to Industrial Cooling Systems.

²⁰ 'LBOW' staat voor Landelijk Bestuurlijk Overleg Water.

²¹ Voor zover van toepassing.

²² Rapport 'Koelwater, Handreiking voor Wvo en Whh-vergunningverleners', Inspectie Verkeer en Waterstaat divisie Water, 7 februari 2005.

²³ Ten aanzien van de 3D-modellering van het koelwater moet ook rekening zijn gehouden met de effecten van eventuele zoet/zout stratificatie.

²⁴ Dit (concept) rapport is in opdracht van RWS/RIZA/Waterdienst opgesteld en te vinden op de site www.helpdeskwater.nl onder emissiebeheer/industrieel/koelwater/beoordelingssystematiek.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Bij het criterium onttrekking van koelwater moet aangegeven zijn, in hoeverre de onttrekking plaatsvindt in een paai- of opgroei gebied voor vislarven of juveniele vis. Vaststelling van de waarde van het gebied dient plaats te vinden aan de hand van actuele gegevens.

Het koelwateronttrekkings- en lozingsdebiet en de onttrekkingsnelheid dienen te zijn gekwantificeerd. Aangegeven moet zijn welke mogelijkheden er in het algemeen zijn om het lozingsdebiet of de warmtevracht te reduceren. De hoeveelheid chemische lozing moet zijn aangegeven, alsmede de effecten daarvan op de waterbodem en nautische bagger van de buitenhaven²⁵. Ook moet aandacht zijn besteed aan de mogelijke alternatieve maatregelen ter bestrijding van aangroei in het koelwatersysteem. De voorkeurskeuze moet zijn toegelicht.

Natuur

In het MER moet zijn duidelijk gemaakt welke gevolgen het voornemen kan hebben voor de natuur. In het MER moet, los van de wet- en regelgeving, op hoofdlijnen een algemeen beeld zijn geschetst van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de effecten op de natuur in het studiegebied. Per beoordelingsaspect dient gemotiveerd de grens van het studiegebied (gebieden waar effecten kunnen optreden) te zijn aangegeven.

Op kaart dient de ligging van de (beschermde) natuurgebieden en de ecologische waarden te zijn weergegeven. De relevante voorkomens (kenmerkende habitats en soorten) moeten zijn beschreven. Waar relevant, dient ingegaan te zijn op de ecologische functies en relaties van gebiedsdelen.

Met behulp van ingreep-effectrelaties dienen de gevolgen van het voornemen op flora, fauna en ecologische waarden in de omgeving van de centrale beschreven te zijn, evenals de aard van de gevolgen. In ieder geval dient ingegaan te zijn op de gevolgen van koelwateronttrekking en -lozing op het aquatisch milieu van de buitenhaven en het Noordzeekanaal en de gevolgen van atmosferische depositie van verzurende en vermestende stoffen op de nabij gelegen EHS en Natura 2000-gebieden.

Het voornemen dient ook te zijn beoordeeld in samenhang met andere activiteiten, plannen of projecten en nagegaan dient te zijn of het door

---

²⁵ Zie tevens het advies van de Milieudienst IJmond (nr.6).

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

cumulatie²⁶ tot (significante) negatieve gevolgen kan leiden. In het MER dient aangegeven te zijn of mitigerende maatregelen²⁷, waarmee kwaliteitsverlies en verstoring zijn te voorkomen, nodig of wenselijk zijn.

Atmosferische depositie

Het MER moet duidelijk maken of er sprake kan zijn van nadelige gevolgen van het voornemen op voor verzurings- en vermistingsgevoelige gebieden en of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor de Natura 2000-gebieden 'Kennemerland-Zuid' en 'Noord-Hollands Duinreservaat'²⁸. Daartoe dient in het MER beschreven te zijn:

- de instandhoudingdoelstellingen, de staat van instandhouding en de kritische depositiewaarden voor de habitats in de Natura 2000-gebieden;
- de beoogde natuurdoelen en kritische depositiewaarden van de voor vermistings- en verzuringsgevoelige natuurgebieden in de Ecologische Hoofdstructuur²⁹;
- de huidige achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃, NO_x, SO₂) in de natuurgebieden. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de meest recente gegevens;
- de gevolgen van de toename van de vermestende en verzurende deposities op de natuur. Aangegeven dient te zijn of er een (verdere) overschrijding is van de kritische depositie waarden en wat de (toename van de) hoeveelheid zuurequivalenten per hectare (z-eq/ha) is. Aangegeven dient te zijn of, in cumulatie met andere activiteiten, aantasting van natuurlijke kenmerken van het Natura-2000-gebied en andere beschermde gebieden kan optreden.

---

²⁶ Cumulatie kan relevant zijn bij de effectbepaling van koelwateronttrekking en (chemische en warmte)lozing op het aquatische ecosysteem van buitenhaven en Noordzeekanaal, en atmosferische depositie van verzurende en vermestende stoffen in de omgeving.

²⁷ Bijvoorbeeld de-NO_x installatie en visgeleidingssystemen.

²⁸ Hierbij dient de systematiek te zijn gevolgd van de 'Handreiking beoordeling activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden', opgesteld door LNV naar aanleiding van het advies van de Commissie Trojan.

²⁹ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): "Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen". Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). "Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden", Alterra-rapport 1654.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Indien er een toename van de depositie van stikstof geconstateerd wordt boven de kritische depositiewaarden, is in Natura 2000-gebieden de kans op significante gevolgen op voorhand niet uit te sluiten. De antwoorden op bovenstaande punten dienen dan tevens als passende beoordeling (of verstorings-of verslechteringstoets) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 gebruikt worden. De passende beoordeling dient herkenbaar in het MER te zijn opgenomen³⁰.

Koelwatereffecten

In het MER dient aangegeven te zijn hoe groot de negatieve gevolgen zijn voor het waterleven van de buitenhaven en het Noordzeekanaal door de onttrekking en lozing van koelwater, mede in het licht van de ecologische doelen voor de buitenhaven en het Noordzeekanaal. Beschreven dient te zijn:

- de ecologische waarden (soorten en functies) van de buitenhaven en het kanaal en de ecologische doelen die hiervoor zijn opgesteld³¹;
- de ecologische gevolgen van koelwateronttrekking, warmtelozing en chemische lozing voor het ecosysteem van buitenhaven en kanaal en de ecologische functies daarvan, waaronder vismigratie³².

Soortenbescherming

Beschreven dient te zijn welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn en tot welke categorie deze soorten behoren³³. Ingegaan dient te zijn op de mogelijke gevolgen van het voornemen op de standplaats (planten)

---

³⁰ Uit de wetgeving volgt dat een project alleen doorgang kan vinden, als uit de passende beoordeling de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 met succes wordt doorlopen.

³¹ De Kaderrichtlijn Water en het Beheerplan voor de Rijkswateren geven voor deze ecologische doelen het kader. Hoewel het Noordzeekanaal kunstmatig is, is het kanaal voor de Kaderrichtlijn water gekarakteriseerd als een zwak brak meer en is het een zeer belangrijke zoet-zout-overgang in Nederland. Het Noordzeekanaal is even productief als de natuurlijke estuaria Westerschelde en de Eems-Dollard en is even rijk aan macrofaunasoorten. M. van Wieringen (Rijkswaterstaat, Directie Noord-Holland), Zoet-zout-berichten, juni 2005.

³² Zie onder andere het onderzoeksrapport 'K.I.E. Holthaus, A. Weber, N.H.B.M. Kaag, Ecosysteemeffecten koelwatergebruik Noordzeekanaal, TNO, 2003, R 2002/631'. Zie tevens de zienswijze van de Milieudienst IJmond waarin gewezen wordt op de plannen van Rijkswaterstaat om het gemaal aan te passen op vismigratie (nr.5).

³³ Er wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën: tabel 1 (algemeen), 2 (overig) en 3 (Bijlage IV HR/ bijlage1 AMvB) soorten en vogels.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

of het leefgebied (dieren) van deze soorten en in hoeverre verbodsbepalingen van de Flora en faunawet mogelijk overtreden worden. Wanneer gekozen wordt voor doorstroomkoeling dient in het kader van soortenbescherming de omvang van inzuiging van vis(larven) en macrofauna te zijn aangegeven, inclusief de (al dan niet beschermde) soorten die daarbij betrokken zijn. Beschreven dient te zijn welke mitigerende maatregelen de aantasting kunnen beperken of voorkomen.

Externe Veiligheid

In de startnotitie is aangegeven, dat de nieuwe centrale mogelijk onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 1999) zal vallen. De inrichting van Corus Staal BV is reeds een inrichting die BRZO-plichtig is. De centrale valt daarom onder het BRZO.

Het MER dient een beschrijving te bevatten van de eventuele risico's voor de omgeving en de eventuele maatregelen ter beperking van de risico's. In het MER dient verder het toetsingskader voor externe veiligheid beschreven te zijn en moet een beeld zijn geschetst van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de voorgenomen situatie met nieuwe centrale. In het MER dient de externe veiligheid vanwege de centrale beschouwd te worden in relatie tot:

- de omgeving van de inrichting;
- de rest van de inrichting van Corus Staal BV
- eventuele domino-effecten naar andere nabijgelegen installaties;
- in de nabijheid gelegen natuurgebieden.

Er is bekend, dat het leidingstelsel van de productiegasleidingen een belangrijke risicobron is in het kader van externe veiligheid. In het MER moet duidelijk worden gemaakt welke gevolgen het voornemen kan hebben voor het leidingnetwerk, inclusief consequenties voor de externe veiligheid.

Indien niet voldaan kan worden aan de grenswaarden, dient aangegeven te worden welke maatregelen ter compensatie getroffen kunnen en zullen worden om wel te kunnen voldoen aan de grenswaarden of dient inzichtelijk te worden gemaakt welke alternatieven mogelijk zijn.

De consequenties met betrekking tot de externe veiligheid van de inrichting kan vastgelegd worden in een Kwantitatieve Risico Analyse (QRA) en kan consequenties hebben voor het ontwerp en/of de locatiekeuze van de centrale. Dit laatste dient in het MER inzichtelijk te worden gemaakt.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Klimaat

In het MER dienen de hoeveelheden CO₂ en andere broeikasgassen die uit de inrichting vrijkomen te zijn gepresenteerd en te zijn afgezet tegen de nationale, provinciale en gemeentelijke beleidsdoelstellingen voor broeikasgasreducties.

Geluid

In de startnotitie is aangegeven, dat de centrale zodanig wordt voorzien van maatregelen, dat aan de bestaande grenswaarden ter plaatse van de zonegrens van het industriële gebied zal worden voldaan. Er is echter reeds bekend, dat er geen ruimte voor uitbreiding van geluid binnen de zonegrens van het industrieterrein IJmond aanwezig is. Voorgaande is beschreven in hoofdstuk J sub 4 van de vergunning van Corus met kenmerk 2007-0001 d.d. 16 januari 2007.

In het MER dient het toetsingskader voor geluid beschreven te zijn. In het MER moet duidelijk worden gemaakt welke gevolgen het voornemen kan hebben voor de geluidemissie en voor de geluidimmissie op de zonegrens van het industrieterrein en bij de woningen waarvoor een maximaal toelaatbare geluidbelasting is vastgesteld (MTG). Het MER moet een beeld geven van de immissiewaarden op de zonegrens van de huidige situatie en van de geplande activiteit. Indien niet voldaan kan worden aan de grenswaarden, dient aangegeven te worden welke maatregelen ter compensatie getroffen kunnen en zullen worden om wel te kunnen voldoen aan de grenswaarden of dient inzichtelijk te worden gemaakt welke alternatieven mogelijk zijn.

5. Overige inhoudsvereisten

Vergelijking van alternatieven

Het MER dient een vergelijking te bevatten van de milieueffecten van de voorgenoemde activiteit en de alternatieven met de referentie.

Leemten in informatie

In het MER moet onderbouwd zijn aangegeven over welke milieuaspecten geen informatie is opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet zijn toegespitst op die milieuaspecten die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland

Evaluatieprogramma

Het verdient aanbeveling dat reeds een aanzet gegeven wordt tot een evaluatieprogramma met een verband met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden. Belangrijke aspecten hierbij zijn luchtkwaliteit en de depositie van vermestende en verzurende stoffen op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden, energierendement en koeling.

Samenvatting, vorm en presentatie

De informatie in het MER dient, waar dit nuttig is, te zijn ondersteund door goed en recent kaartmateriaal met een duidelijk legenda. In ieder geval dient het MER één kaart te bevatten met alle in het MER gebruikte topografische namen. De samenvatting dient te zijn gesteld in een goed leesbare, publieksvriendelijke tekst.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Rijkswaterstaat Dienst Noord-Holland**BIJLAGE**   **Lijst van begrippen en afkortingen**

BEES	Besluit Emissie Eisen Stookinstallaties
BBT	Best Beschikbare Technieken
BREF	Best available technology reference document
CWS	Cooling Water Systems
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
LBOW	Landelijk Bestuurlijk Overleg Water
MER	Milieueffectrapport
m.e.r.	Milieueffectrapportage
MMA	Meest Milieuvriendelijk Alternatief
MWe	Elektrisch vermogen uitgedrukt in Megawatt
MWth	Thermisch vermogen uitgedrukt in Megawatt
Natura 2000	Een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.
STEG	Stoom en gascentrale
Wm	Wet milieubeheer
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren
Wwh	Wet op de Waterhuishouding
